

УДК 378.147

Совгар О. М.¹, Бойченко В. В.²

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Львів, Україна

¹ ORCID ID 0000-0002-3101-7409² ORCID ID 0000-0002-5411-8966**ВИКОРИСТАННЯ MOODLE В ПРОЦЕСІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ КУРСАНТІВ ВІЙСЬКОВИХ ЗВО**

DOI 10.14308/ite000745

Одним із першочергових завдань вищої освіти сьогодні є підготовка фахівців, здатних до самостійного пошуку й засвоєння знань. У статті розглянуто самостійну роботу як вагомий чинник самоосвіти та навчально-пізнавальної діяльності майбутніх офіцерів Збройних Сил України та висвітлено організацію самостійної роботи курсантів у контексті вивчення іноземної мови. Якщо раніше самостійна робота здійснювалася безпосередньо в процесі практичних занять під керівництвом викладача, під час консультацій чи в бібліотеці, то з появою мережі Інтернет виникло нове навчальне середовище, у якому може бути організована самостійна робота курсантів. Проаналізовано форми та засоби, а також види самостійної роботи та запропоновано способи вдосконалення процесу опанування іноземної мови шляхом оптимізації діяльності курсантів під час самостійної підготовки за допомогою системи управління навчанням Moodle.

Визначено, що самостійна робота майбутніх офіцерів ЗСУ під час вивчення іноземної мови із застосуванням LMS Moodle сприяє набуттю важливих умінь, серед яких аналіз іношомовних професійно орієнтованих текстів, отримання необхідної інформації, оцінка та застосування наявних відомостей для ефективного вирішення бойових завдань та здійснення взаємодії іноземною мовою. Установлено, що рівень готовності курсантів до виконання самостійної роботи підвищується під час організації її як цілісного курсу, створеного на базі методично організованого навчального інформаційного середовища. Серед переваг системи управління навчанням Moodle, яка реалізує філософію «педагогіки соціального конструктивізму», визначено насамперед ефективну організацію взаємодії між викладачем та курсантами. Використання висвітлених підходів представлення та засвоєння навчального контенту засобами Moodle у процесі побудови освітнього процесу значно підвищує ефективність навчання, спрощує сприйняття навчального матеріалу, покращує мотивацію до вивчення іноземної мови та позитивно впливає на його результативність.

Ключові слова: самостійна робота, курсанти, іноземна мова, система MOODLE.

Постановка проблеми. На тлі розширення зв'язків України із зарубіжними партнерами в усіх сферах, зокрема і військовій, реалії сьогодення визначають необхідність оволодіння англійською мовою, яка вже набула статусу міжнародної. Це водночас зумовлює нагальність переосмислення цілей, змісту та технологій системи мовної підготовки військовослужбовців для досягнення загальноєвропейських та світових стандартів. Актуальним стає творчий пошук нових стратегічних напрямів та оптимізації методів, прийомів і засобів навчання іноземної мови та запровадження їх в освітній процес вищих військових навчальних закладів.

Особливої уваги потребує вдосконалення організації такої форми навчальної діяльності, як самостійна робота, адже вона направлена на самоосвіту, саморозвиток особистості, інноваційну діяльність та покликана навчити курсантів вчитися не лише у закладі освіти, а й упродовж життя. Результатом ефективно організованої самостійної роботи є краще засвоєння іноземної мови, оволодіння різними видами мовленнєвої діяльності і, таким чином, формування іншомовної компетентності майбутніх офіцерів ЗСУ. Запорукою якісної самостійної підготовки курсантів є ефективна організація освітнього процесу з вивчення іноземної мови. Нині, коли самоосвіта стала невід'ємним атрибутом професіоналізму офіцера, значення самостійної роботи зростає. У військовій освіті самопідготовці та самостійній роботі курсантів, яку організують командири підрозділів та контролюють кафедри, приділяється особлива увага. Вона є обов'язковим видом навчальної діяльності і відіграє значну роль у формуванні кінцевого результату навчання з іноземної мови.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема організації самостійної роботи привертала увагу низки вчених, серед яких М.С. Антонюк [1], І.І. Драч [6], І.В. Оленюк [11], Л.Т. Тюптя, І.Б. Іванова [13]. У дослідженнях Н.В. Ягельської [14] висвітлено особливості самостійної роботи у процесі оволодіння іноземною мовою. Особливості впровадження ІКТ в освітній процес досліджують А.В. Анісімов [1], В.Ю. Биков [3], М.І. Жалдак [7], Е.М. Железнякова, І. О. Зміївська [8], Т.І. Коваль [9], Ю. Ніколаєва [10], Н.В. Рашевська, С.О. Семеріков [12]. А. В. Ворожбит розглядає веб-орієнтоване інформаційно-освітнє середовище закладу освіти [5]. Т.Я. Вдовичин аналізує створення та конструювання тестів засобами ІКТ [4]. Однак методичні аспекти, ефективні форми та засоби організації і проведення самостійної роботи з використанням інформаційних технологій курсантів військових закладів вищої освіти потребують додаткового вивчення.

Метою статті є аналіз особливостей організації самостійної роботи курсантів вищих військових навчальних закладів під час вивчення іноземної мови із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій, висвітлення форм, методів та видів самостійної роботи, за допомогою яких буде досягнуто цілей навчання. Задля досягнення мети було визначено такі завдання: розкрити шляхи та методичні підходи організації самостійної роботи курсантів із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій, розглянути можливості системи Moodle для розбудови навчального середовища та висвітлити процес розробки та впровадження електронного навчально-методичного комплексу на платформі Moodle.

Ми погоджуємося із визначенням Н.В. Ягельської [14], яка розглядає самостійну роботу як форму організації та реалізації навчально-пізнавальної діяльності, яка контролюється викладачем або ж самим студентом, у відповідності з програмою навчання та індивідуальними потребами на заняттях в аудиторний чи позааудиторний час, направлену на оволодіння професійними знаннями, навичками та вміннями, а також для самовдосконалення. На думку І.В. Оленюк [11], самостійна робота у закладі вищої освіти є невід'ємною складовою навчального процесу, методом навчання, прийомом навчально-пізнавальної діяльності, комплексною цільовою стандартизованою навчальною діяльністю із запланованими видами, типами, формами контролю. Ми розділяємо переконання науковців, які вважають самостійну роботу одним із найважливіших елементів освітнього процесу, що є синергією різних видів індивідуальної та колективної навчальної діяльності, яка відбувається на аудиторних та позааудиторних заняттях, без присутності викладача чи під його керівництвом [8].

Серед функцій самостійної роботи доцільно виокремити такі:

– навчальна (здатність опрацювати першоджерела, що веде до глибшого осмислення уже засвоєних знань);

- пізнавальна (оволодіння новими знаннями, розширення меж світогляду);
- коригуюча (осмислення новітніх підходів, категорій, теорій, концепцій);
- стимулююча (така організація самостійної роботи, що приносить задоволення від результатів пізнавальної діяльності);
- виховна (направлена на формування таких якостей, як відповідальність, цілеспрямованість, воля, дисциплінованість);
- розвиваюча (що має на меті розвиток автономності, креативності, дослідницьких умінь) [13].

Неодмінною умовою реалізації самостійної роботи є наявність мотивації та ефективна організація викладачем. Виділяють такі форми самостійної роботи, як індивідуальна, групова та фронтальна, причому самостійна робота може бути як аудиторна, так і позааудиторна. Під час організації самостійної роботи викладач керується передусім змістом дисципліни, ступенем підготовленості курсантів та їхнім рівнем освіти. Самостійна робота покликана допомогти курсанту засвоїти в повному обсязі програму курсу іноземної мови та виробити й розвинути навички оволодіння новими знаннями та вміннями. Такі документи, як робоча навчальна програма, силабус та методичні рекомендації, є визначальними у процесі організації самостійної роботи курсантів ВВНЗ.

В умовах сьогодення все більшого поширення в закладах освіти України набуває навчання, пов'язане з середовищем інформаційного простору, сучасними освітніми технологіями дистанційного та електронного навчання [10]. Тож під час організації ефективної самостійної роботи доцільно використовувати інформаційно-комунікаційне та матеріально-технічне забезпечення, а саме мультимедійні та комп'ютерні класи з можливістю виходу в мережу Інтернет, навчальні мультимедійні матеріали (фільми, відео сюжети, аудіозаписи, презентації), автентичну адаптовану навчальну та навчально-методичну літературу. Спроможність курсантів виконувати самостійну роботу буде оптимізовано шляхом організації її як цілісної системи продуманого і методично підготовленого освітнього та розвивального інформаційного середовища з використанням реальних та віртуальних засобів. Вибір цих засобів зумовлений метою та завданнями навчання іноземної мови у військовому закладі, вихідним рівнем підготовки курсантів.

У вітчизняному навчальному контенті представлені загальноосвітні тенденції, спрямовані на доступність та гнучкість освіти, зокрема у Національній академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного поряд із традиційними технологіями навчання запроваджено і дистанційні. Такий підхід у навчанні передбачає як безпосередньо-контактну форму, так і заняття онлайн, серед інших і на платформі Moodle, застосування якої спрямоване на супроводження освітнього процесу.

Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) – модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище, яке належить до категорії систем управління навчанням (LMS), систем управління курсами (CMS), є віртуальним навчальним середовищем (VLE), тобто платформою для навчання, яка надає тим, хто навчає, та тим, хто навчається, досить розгорнутий набір інструментів для комп'ютеризованого навчання, зокрема дистанційного. Серед переваг можна виокремити можливість інсталяції освітніх ресурсів (навчальних матеріалів), забезпечення доступу до ресурсів та управління ними; сприяння комунікаційній взаємодії учасників освітнього процесу, що відбувається у формі інтернет-конференцій, форумів, дискусій, а також обміну повідомленнями, які можуть містити, до прикладу, завдання для тих, хто навчається, і коментарі щодо виконання завдань [12].

MOODLE створено за моделлю ADDIE – однією з найвідоміших у світі моделей для розробки як очних, так і електронних навчальних програм. У моделі ADDIE є п'ять етапів проекту з розробки та виконання програми навчання: 1. Аналіз, 2. Дизайн/Проектування, 3. Розробка, 4. Впровадження/Застосування і 5. Оцінка.

На першому етапі відбувається аналіз діяльності з визначенням завдань щодо формування цієї діяльності та аналіз цільової групи, що включає визначення вмінь та знань, які необхідно здобути, виходячи з мети навчання. Другий етап призначений для визначення послідовності навчання, обрання відповідних методів та засобів навчання, проєктування навчальної програми. Третій етап передбачає створення наповнення курсу, а саме матеріалів, вправ, активностей, завдань, засобів контролю та тестування. На четвертому етапі цільова група здійснює навчання на створеному курсі, а на п'ятому – процес та результати навчання оцінюються з урахуванням зворотного зв'язку та відбувається повторний перегляд курсу.

Використання технологій цієї системи дозволяє курсантам будувати власну стратегію вивчення дисципліни та допомагає не лише набути знання, уміння та навички, а й сформуванню певної структури особистісних якостей. Дослідження умов формування професійної компетентності майбутніх фахівців засобами мережевих технологій дозволило встановити, що запровадження навчально-методичного комплексу, який містить дистанційні курси, розроблені засобами Moodle з використанням модульного підходу, представлення знань як динамічної, мультимодальної структури, у формуванні якої беруть участь усі учасники освітнього процесу, сприяє отриманню досвіду самостійного набуття та оновлення професійних знань, особистісної причетності до цього процесу та відповідальності за нього [1].

Середовище Moodle надає курсантам:

- доступ до навчальних матеріалів, засобів тестування;
- засоби для групової роботи (Вікі, форум, чат, семінар, вебінар);
- можливість перегляду результатів проходження дистанційного курсу;
- можливість перегляду результатів тестів;
- можливість спілкування через особисті повідомлення, форум, чат;
- можливість завантаження файлів з виконаними завданнями;
- можливість використання нагадувань про події у курсі [6].

Викладачі можуть:

- використовувати інструменти для розробки авторських дистанційних курсів;
- розміщувати навчальні матеріали у форматах .doc, .odt, .html, .pdf, а також відео, аудіо і презентаційні матеріали у різних форматах та через додаткові плагіни;
- додавати різноманітні елементи курсу;
- здійснювати модифікації навчальних матеріалів;
- використовувати різні типи тестових завдань;
- автоматично формувати тести;
- автоматизувати процес контролю та перевірки знань, звіти щодо проходження курсантами курсу та звіти щодо виконання тестових завдань;
- використовувати різноманітні сторонні програмні засоби для дистанційного навчання.

Усе розмаїття інтерактивних елементів, в основі яких є взаємодія та спілкування, можна розділити на дві категорії, які вказують на призначення елемента в процесі навчання:

1. Елементи спільної діяльності, а саме Глосарій, Вікі, Форум тощо, що передбачають завдання, спрямовані на організацію співпраці (комунікації) курсантів і викладача у формуванні нових знань, умінь та навичок. Оцінювання виконання таких елементів можливе, проте здебільшого не є педагогічно ефективним.

2. Інструменти контролю знань (Завдання, Тест, Лекція тощо). Ця категорія інтерактивних елементів має на меті адекватне відображення рівня знань студентів.

Модульне навчання здійснюється на основі діяльнісного, гнучкого підходу до визначення послідовності засвоєння навчального матеріалу, а сам модуль визначається як

цілісна конструкція, що поєднує навчальний зміст і технологію оволодіння ним [3]. Важливим критерієм побудови модулю є структурування діяльності курсанта в логіку етапів засвоєння знань: сприйняття, розуміння, осмислення, запам'ятовування, застосування, узагальнення, систематизація [9].

Вибір цієї системи є повністю свідомим, оскільки її налаштування дають можливість пристосувати кожен курс не тільки під особливості конкретної дисципліни, але і вимоги викладача та потреби курсантів, які за допомогою цієї платформи можуть самостійно побудувати зручну траєкторію навчання. Розглянемо особливості організації самостійної роботи у системі управління навчанням Moodle на прикладі електронного-методичного комплексу «Дистанційний курс іноземної мови» (ДКІМ). У межах курсу наявні такі елементи, як глосарій, представлення граматичного матеріалу (різні форми подачі), тестові завдання, супровідні медіаматеріали. Різноманітні вправи передбачені для розвитку та вдосконалення навичок читання, аудіювання, говоріння та письма. Використання медіа оптимізує візуалізацію та унаочнення навчального матеріалу. Такі інтерактивні елементи, як тести та завдання із вкладеною відповіддю, множинний вибір, визначення пропущених слів, перетягування в тексті, перетягування на картинку тощо призначені для активізації розумової діяльності курсантів, а також слугують засобами контролю та самоконтролю. Зупинимося детальніше на структурному елементі представлення граматичного матеріалу, який передбачений для висвітлення тем із граматики. Звісно, теоретичний матеріал із будь-якої граматичної теми є легкодоступним для всіх користувачів пошукових систем, і можна обійтися без технологій дистанційного навчання. Однак, Moodle дозволяє подавати один матеріал на декількох різноманітних сторінках у різних форматах, до прикладу, у вигляді відеопояснення з Youtube, наочних таблиць та рисунків, де лаконічно структуровано потрібну тему, коротких описів із докладним розбором типових прикладів, вправами на відпрацювання пройденого та закріплення навчального матеріалу, причому відповідь на запитання може бути пов'язана переходами на наступну сторінку теми чи змісту. Над темою можна працювати у дискретні проміжки часу, причому існує можливість її проходження з того місця, на якому зупинилися. З метою кращого сприйняття матеріалу, його розбито на текстові сторінки по одній на екран, що не потребує надмірного «перелистування» та горизонтальної прокрутки; для легшого сприйняття тексту з екрана комп'ютера у дизайні матеріалу обрано різні відображення шрифтів – нахил, підкреслений, жирний та їх розташування; для виділення прикладів, приміток чи зауважень використовуються шрифти різних кольорів, що покращує концентрацію уваги на виділених об'єктах. Проте доцільно використовувати усі елементи обґрунтовано і без зловживань із метою спрощення та ефективного сприйняття навчального матеріалу, адже таким чином матеріал буде краще засвоєно та збережеться або й підвищиться мотивація до навчання. Отже, курсант повинен пройти теоретичний матеріал та «закріпити» чи перевірити себе, виконавши практичні вправи. У разі правильної відповіді відбувається перехід до наступного питання, у протилежному випадку він змушений повернутися до попереднього пункту знову. Такий підхід дозволить курсантам опрацювати теоретичний матеріал на належному рівні, а викладач зможе прослідкувати, яку частину пройшов кожен курсант і його успіхи.

Експериментальна перевірка результативності та ефективності застосування розробленого дистанційного курсу у процесі самостійної роботи з іноземної мови майбутніх офіцерів показала, що курсанти експериментальних груп у кінці експерименту мали більш високі рівні сформованості мовленнєвої компетентності у порівнянні з курсантами контрольних груп: 83,4 % курсантів експериментальних груп мали високий та середній рівні сформованості мовленнєвої компетентності, у той час як 87,3 % представників контрольних груп мали низький та середній рівні сформованості професійної компетентності. Статистична достовірність результатів експерименту була

підтверджена використанням непараметричного параметру χ^2 .

Висновки. Визначено, що самостійна робота курсантів у процесі оволодіння іноземною мовою допомагає здобути важливі вміння, а саме самостійно аналізувати іншомовну професійно зорієнтовану інформацію, отримувати потрібні відомості, ефективно оцінювати, застосовувати вихідні дані для оптимального вирішення бойових завдань та здійснювати комунікацію іноземною мовою. Система Moodle пропонує різноманітні можливості для організації освітнього процесу, включаючи засоби навчання та систему контролю й оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти. У статті встановлено, що ефективність самостійної роботи курсантів покращується під час організації її як цілісної системи, створеної на основі методично організованого навчального інформаційного середовища. Відкрита система управління навчанням Moodle, яка реалізує філософію «педагогіки соціального конструктивізму», орієнтована насамперед на організацію взаємодії між викладачем та курсантами. Можна констатувати, що використання висвітлених підходів представлення навчального контенту засобами Moodle у процесі побудови освітнього процесу значно підвищує ефективність навчання, спрощує сприйняття навчального матеріалу, покращує мотивацію до вивчення іноземної мови та позитивно впливає на його результативність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Анісімов, А. В. (2017). *Інформаційні системи та бази даних*.
2. Антонюк, М. С. (2005). Психологічні особливості формування у студентів умінь і навичок самостійної роботи. *Сучасні педагогічні технології у вищій школі: науково методичний збірник, 1*, 111–113.
3. Биков, В. Ю. (2010). Сучасні завдання інформатизації освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання, 1*, 23–41.
4. Вдовичин, Т. Я. (2020). Створення та конструювання тестів засобами ІКТ. *Information Technologies in Education (ITE), 43*, 7–16. <https://doi.org/1014308/ite000716>.
5. Ворожбит, А. В. (2018). Веб-орієнтоване інформаційно-освітнє середовище закладу освіти. *Information Technologies in Education (ITE), 36*, 20–29. <https://doi.org/10.14308/ite000671>.
6. Драч, І. І. (2004). Самостійна робота студентів вищих навчальних закладів як важливий елемент сучасної підготовки фахівців. *Нові технології навчання, 37*, 86–90.
7. Жалдак, М. І. (2005). Про деякі методичні аспекти навчання інформатики в школі та педагогічному університеті. *Наукові записки Тернопільського національного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Педагогіка, 6*, 17–24.
8. Железнякова, Е., Зміївська, І. (2016) Управління самостійною роботою студентів у системі MOODLE. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 6*, 30–43.
9. Коваль, Т. І. (2013). Використання сучасних електронних навчальних платформ у підготовці фахівців з вищою освітою. *Іноземні мови, 1*, 42–44.
10. Ніколаєва, Ю. (2015). *Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах*.
11. Оленюк, І. В. (2003). Організація самостійної роботи студентів в умовах особистісно-орієнтованого навчання. *Кам'янець-Подільський, 2*, 35–37.
12. Рашевська, Н. В., Семеріков, С. О. (2012). Інтеграція mle-Moodle в систему дистанційного навчання Moodle. *Новітні комп'ютерні технології, 1*, 203–208.
13. Тюття, Л. Т., Іванова, І. Б. (2009). Самостійна робота студентів в умовах інформаційного навчального середовища. *Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами, 3*, 54–66.

14. Ягельська, Н. В. (2006). Зміст самостійної роботи майбутніх економістів у процесі оволодіння англійською мовою. *Вісник КНІТУ. Серія: Педагогіка та психологія*, 10, 148–154.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Anisimov, A. V. (2017). *Information systems and databases*.
2. Antoniuk, M. S. (2005). Psychological features of students' formation of skills and abilities of independent work. *Modern pedagogical technologies in higher school: scientific and methodical collection*, 111–113.
3. Bykov, V. Yu. (2010). Modern tasks of informatization of education. *Information Technologies and Teaching Aids*, 1, 23–41.
4. Vdovychyn, T. Ya. (2020.) Creation and design of tests by ICT. *Information Technologies in Education, (ITE)*, 43, 7–16. <https://doi.org/1014308/ite000716>.
5. Vorozhbyt, A. B. (2018). Web-oriented information and educational environment of the educational institution. *Information Technologies in Education (ITE)*, 36, 20–29. <https://doi.org/10.14308/ite000671>.
6. Drach, I. I. (2004). Independent work of students of higher educational institutions as an important element of modern training. *New Learning Technologies*, 37, 86–90.
7. Zhaldak, M. I. (2005). On some methodical aspects of teaching computer science at school and pedagogical university. *Scientific notes of Ternopil National University. V. Hnatyuk. Series: Pedagogy*, 6, 17–24.
8. Zhelezniakova, E. M. & Zmiivska, I. O. (2016) Management of independent work of students in the MOODLE system. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 6, 30–43.
9. Koval, T. I. (2013). The use of modern electronic learning platforms in the training of specialists with higher education. *Foreign Languages*, 1, 42–44.
10. Nikolaieva, Y. K. (2015). *Modern technologies of teaching foreign languages and cultures in secondary and higher educational institutions*.
11. Oleniuk, I. V. (2003). Organization of independent work of students in the conditions of personality-oriented learning. *Kamenets-Podolskyi*, 2, 35–37.
12. Rashevskaya, N. V., Semerikov, S. O. (2012). Integration of MLE-Moodle into the Moodle distance learning system. *Latest Computer Technology*, 1, 203–208.
13. Tiuptya, L. T. & Ivanova, I. B. (2009). Independent work of students in the information educational environment. *Current issues of education and upbringing of people with special needs*, 3, 54–66.
14. Yahelska, N. V. (2006). The content of independent work of future economists in the process of mastering English language. *Bulletin of the KNLU. Series: Pedagogy and Psychology*, 10, 148–154.

Oksana Sovhar, Viktoriya Boichenko

Hetman Petro Sahaidachnyi National Army Academy, Lviv, Ukraine

THE USE OF MOODLE BY CADETS OF MILITARY HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE PROCESS OF SELF-STUDY WHEN LEARNING A FOREIGN LANGUAGE

The article tackles the problem of self-study organization of future officers of the Armed Forces of Ukraine in the context of a foreign language learning. Self-study is considered as an important factor of self-education and educational and cognitive activity of cadets. Forms and means, as well as types of self-study are analyzed and ways to improve the process of a foreign language mastering by optimizing the activities of cadets during self-education using the learning management system Moodle are suggested.

It has been determined that self-education of future officers of the Armed Forces at a foreign language studying using LMS Moodle contributes to the acquisition of important skills, including analysis of foreign language professionally oriented texts, obtaining the necessary information, evaluation and application of available information for effective combat missions completion and interaction in foreign language. It has been established that the readiness level of cadets to perform self-education increases when it is a holistic course, developed on the basis of methodically organized educational information environment. Among the benefits of the Moodle learning management system, which implements the philosophy of “pedagogy of social constructivism”, is primarily the effective organization of interaction between teacher and cadets. Designing educational processes using presented approaches to introduce and practise educational content with Moodle significantly increases the learning effectiveness, simplifies the perception of educational material, enhances motivation to learn a foreign language and has a positive effect on its effectiveness.

Key words: self-study, cadets, foreign language learning, Moodle system.

Стаття надійшла до редакції 31.05.2021.

The article was received 31 May 2021.